

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 2012

961/2012

Laki

tullilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Annettu Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2012

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tullilain (1466/1994) 1 ja 2 §, väliaikaisesti 3 §:n 1 momentti, 4—8 §, 9 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 13 §:n edellä oleva väliotsikko, 14 §:n 1 ja 3 momentti, 14 a, 18—20 ja 20 b §, väliaikaisesti 20 d §:n 1 momentti, väliaikaisesti 20 g §:n 3 momentti, 20 h §:n 2 momentti, 21 §:n edellä oleva väliotsikko, 21 §, 22 §:n 1 ja 2 momentti, 23 §:n 1 momentti, 23 a §:n 1—3 momentti, 23 b §:n 5 momentti, 23 c §, 23 d §:n 1, 2 ja 4 momentti, 24 §:n 1 ja 3 momentti, 25 §:n 3 ja 4 momentti, 26 §:n 1 momentin johdantokappale, 26 a §, 27 §:n 1 momentin johdantokappale, 28 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 2 ja 4 momentti, 28 a §:n 1 ja 2 momentti, 29 ja 30 §, 30 a §:n 3 momentti, 32 §, 33 §:n 1 ja 2 momentti, 34 §, 37 §:n 1 ja 2 momentti, 38 §, 40 §:n 4 momentti, väliaikaisesti 43 §:n 2 momentti, 43 §:n 3 momentti, 43 a §, 46 §:n 2 momentti, 47 §:n 4 momentti, väliaikaisesti 47 a §, 49 §:n 1 momentti, 50 §:n 1 momentti sekä 52 a ja 53 a §, sellaisina kuin niistä ovat 2 § osaksi laissa 331/1996, 3 §:n 1 momentti osaksi laissa 331/1996, 241/2001 ja 774/2003, 7 § laissa 1240/2001, 8 §, 14 §:n 3 momentti ja 20 b § laissa 331/1996, 9 §:n 1 momentti laissa 715/2003, 9 §:n 3 momentti laissa 1104/1998, 9 §:n 4 momentti laissa 764/1999, 13 §:n edellä oleva väliotsikko ja 27 §:n 1 momentin johdantokappale laissa 241/2001, 14 §:n 1 momentti osaksi laissa 65/2003, 14 a § laissa 482/2010, 18 § ja 49 §:n 1 momentti osaksi laissa 1299/2003, 20 d §:n 1 momentti, 25 §:n 3 ja 4 momentti, 28 a §:n 1 ja 2 momentti, 32 §, 37 §:n 1 momentti, 40 §:n 4 momentti, 43 §:n 3 momentti, 46 §:n 2 momentti, 50 §:n 1 momentti sekä 52 a ja 53 a § laissa 1299/2003, 20 g §:n 3 momentti, 20 h §:n 2 momentti, 21 §, 23 a §:n 1—3 momentti, 23 c §, 23 d §:n 1, 2 ja 4 momentti, 24 §:n 1 momentti, 26 §:n 1 momentin johdantokappale, 26 a § sekä 28 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 2 ja 4 momentti laissa 774/2003, 22 §:n 2 momentti laissa 690/2009, 23 §:n 1 momentti osaksi laissa 1104/1998, 23 b §:n 5 momentti ja 24 §:n 3 momentti laissa 1213/2006, 29 § laissa 399/2000, 30 § ja 30 a §:n 3 momentti laissa 179/2003, 37 §:n 2 momentti laissa 1378/1997, 38 § laeissa 1378/1997 ja 1299/2003, 43 a § laissa 844/2006 sekä 47 a § laissa 331/1996, seuraavasti:

1 §

Tätä lakia sovelletaan kolmansista maista tuotavien ja niihin vietävien tavaroiden tulliverotukseen ja tullivalvontaan sen lisäksi, mitä niistä säädetään yhteisön tullikoodek-

sista annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 2913/92, jäljempänä *koodeksi*, tietyistä yhteisön tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä annetussa komission

asetuksessa (ETY) N:o 2454/93, jäljempänä *soveltamisasetus*, ja yhteisön tullittomuusjärjestelmän luomisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1186/2009, jäljempänä *tullittomuusasetus*, tai muussa Euroopan unionin (EU) lainsäädännössä. Lisäksi tätä lakia sovelletaan EU:n lainsäädännön ohella Suomen ja muiden maiden välisen kaupan tilastointiin sekä tullirikostutkintaan.

2 §

Tullilainsäädännön mukaisia toimivaltuuksia voidaan käyttää EU:n lainsäädäntöä noudattaen myös EU:n sisäisessä liikenteessä tavaroiden maahantuontia ja maastavienttiä koskevien kieltojen ja rajoitusten noudattamisen valvomiseksi.

Jos tavarahan maahantuonnin edellytyksenä on viranomaisen myöntämä lupa, mutta asianmukaista lupaa ei ole vielä myönnetty tuotaessa tavara Suomen tullialueelle, tavara on ilmoitettava Tullille myös silloin, kun se tuodaan suoraan toisesta EU:n jäsenmaasta.

3 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *Suomen tullialueella* aluetta, jonka muodostavat valtakunnan maa-alue, aluevedet ja ilmatila, kuitenkin niin, että tullialue ulottuu kaksi meripeninkulmaa aluemerien ulkorajaa ulommaksi, jollei asiasta ole kansainvälisesti muuta sovittu;

2) *EU:n tullialueella* koodeksin 3 artiklassa tarkoitettua yhteisön tullialuetta;

3) *kolmannella maalla* aluetta, joka ei kuulu EU:n tullialueeseen;

4) *tullitoimenpiteellä* Tullin toimivaltaan kuuluvaa virkatointia tullirikosten esitutkintaa lukuun ottamatta;

5) *tullirikoksella* rikosta, joka käsittää tämän lain tai muun lain säännösten, joiden noudattamisen valvonta tai täytäntöönpano on Tullin tehtävänä, tai näiden nojalla annettujen säännösten tai määräysten rikkomisen taikka rikoslain (39/1889) 46 luvussa tarkoitettua laitonta tuontitavaraan ryhtymistä, sellaista rikoslain 32 luvussa tarkoitettua rahanpesurikosta ja sellaista säännösten rikkomista, johon sisältyy omaisuuden maahantuontia tai maastavienttiä;

6) *teknisellä valvonnalla* ennalta määräämättömään henkilö- ja tavaraliikenteeseen

kohdistuvaa teknisellä laitteella tapahtuvaa katselua tai kuuntelua sekä äänen tai kuvan automaattista tallentamista;

7) *tarkkailulla* jatkuvaa tai toistuvaa tiettyyn henkilöön tai hänen toimintaansa kohdistuvaa tiedonhankintaa;

8) *teknisellä tarkkailulla* jatkuvaa tai toistuvaa tiettyyn henkilöön kohdistuvaa teknisellä laitteella tapahtuvaa kuuntelua ja äänen tallentamista (*tekninen kuuntelu*), katselua ja kuvaamista (*tekninen katselu*) sekä kulkuneuvon tai tavarahan liikumisen seuranta (*tekninen seuranta*);

9) *poliisiasiain tietojärjestelmän teknisenä osana olevalla tutkinta- ja virka-apujärjestelmällä* sekä sen *arkistohakemistolla* henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain (761/2003) 2 luvun 2 §:ssä tarkoitettua poliisiasiain tietojärjestelmää niiden tietojen osalta, jotka Tulli on tallettanut tutkinnan ja virka-avun tietoihin sekä tutkinnan ja virka-avun arkistotietoihin;

10) *televalvonnalla* salassa pidettävien tunnistamistietojen hankkimista televiesteistä, jotka on lähetetty yleiseen tai muuhun viestintämarkkinalain (393/2003) soveltamisalaan kuuluvaan televerkkoon kytketystä teleliittymästä tai telepäätelaitteesta taikka vastaanotettu tällaiseen teleliittymään tai telepäätelaitteeseen, sekä tällaisen teleliittymän tai telepäätelaitteen tilapäistä sulkemista.

4 §

EU:n tullilainsäädännössä tarkoitettu tulliviranomainen ja toimivaltainen viranomainen on Tulli, jollei erikseen toisin säädetä.

Tulli voi määrätä EU:n tullilainsäädännön mukaisista menettelyistä, jollei niistä muuta säädetä. Valtiovarainministeriö voi ratkaista periaatteellisesti tai muutoinkin merkittävän, myös tullin alentamista tai poistamista koskevan EU:n lainsäädännön soveltamiseen liittyvän asian.

5 §

Poikkeukset tullittomuutta koskevista säännöksistä, milloin se tullittomuusasetuksen mukaan on mahdollista, myöntää Tulli. Tämän pykälän nojalla annettuun päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

6 §

Tulli voi antaa määräyksiä tullietuutta koskeissa sopimuksissa sekä EU:n yksipuolisesti soveltamissa tullietuusjärjestelmissä tarkoitetun kohtelun saamiseksi noudatettavasta ja muusta alkuperän selvitysmenettelystä. Tulli voi antaa määräyksiä myös alkuperäsääntöjen soveltamisen yhtenäistämiseksi.

Tulli voi valtuuttaa toimielimen, jolla on tarpeellinen asiantuntemus, antamaan muuhun kuin tullietuuskohteluun oikeuttavia yleisiä alkuperätodistuksia.

7 §

Tulli vahvistaa maahantuonnin ja maastaviennin yhteydessä ulkomaan valuutassa ilmaistujen rahamäärien euroiksi muuntamisessa käytettävät muuntokurssit.

8 §

Tulli antaa hakemuksesta määräämillään ehdoilla luvan vapaa-alueen ja vapaavaraston perustamiseen. Valtiovarainministeriö voi kuitenkin taloudellisesti, aluepoliittisesti tai muutoinkin merkittävässä tapauksissa ottaa asian ratkaistavakseen.

9 §

Tullittomia ovat ammattimaisessa kansainvälisessä liikenteessä olevan vesi- tai ilmaluoksen tavanomaiseen muonitukseen tarkoitetut tavarat sekä poltto- ja voiteluaineet, jotka alus tuo mukanaan Suomen tullialueelle tai jotka siihen Suomen tullialueella toimitetaan sen omaa käyttöä varten, jollei 4 momentissa toisin säädetä. Tullittomuus koskee myös aluksessa Suomen tullialueella kulutettavia tavaroita. Tulli määrää menettelystä, jota noudatetaan edellä mainittuja tavaroita alukseen toimittaessa, sekä muonituksen valvontaan liittyvistä alkoholi- ja tupakkatuotteita koskevista tilitysvelvoitteista. Tullilla on oikeus rajoittaa alukseen toimitettavien tullittomien tavaroiden määriä sen mukaan kuin on tarpeellista matkustajamäärän, aluksen koon, liikennöimisalueen ja muiden olojen mukaan.

Tullittomia ovat kolmannesta maasta Suomen tullialueelle saapuvan moottoriajoneuvon ja erikoiskontin poltto- ja voiteluaineet niin kuin tullittomuusasetuksen XXVIII lu-

vussa säädetään. Euroopan talousalueen ulkopuolelta maanteitse Suomen tullialueelle saapuvan hyötyajoneuvon polttoainesäiliön sisältämä polttoaine on tullitonta kuitenkin enintään 400 litraan asti ja erikoiskontin polttoainesäiliön sisältämä polttoaine enintään 200 litraan asti matkaa kohti.

Tullittomia eivät kuitenkaan ole tavarat, jotka myydään EU:n sisäisellä matkalla matkatavaroissa mukaan otettaviksi. EU:n sisäisellä matkalla tarkoitetaan sellaista matkaa, johon ei sisälly pysähtymistä EU:n tulli- tai veroalueen ulkopuolella. Matkustajille myytävien tavaroiden tullinalaisuudesta säädetään lisäksi ulkomaanliikenteessä olevissa matkustaja-aluksissa myytävien tavaroiden verottamisesta eräissä tapauksissa annetussa laissa (397/1969).

Tullin toimivaltuudet

14 §

Tullitoimenpiteen suorittamiseksi Tullilla tai muulla toimivaltaisella viranomaisella on oikeus:

- 1) pysäyttää ja tarkastaa kulkuneuvo;
- 2) pysäyttää henkilö ja suorittaa henkilöön kohdistuva etsintä tämän saapuessa tullialueelle, lähtiessä tullialueelta, käydessä kulkuneuvossa tai muussa paikassa, jossa tavaraa puretaan, lastataan tai säilytetään sekä muuallakin tullialueella, jos siihen on erityisiä syitä;
- 3) pidättää ja tarvittaessa ottaa haltuunsa tavara, jota ei ole asianmukaisesti tulliselvitetty;
- 4) päästä varastoihin, tiloihin ja muihin paikkoihin, missä tavaraa valmistetaan, säilytetään tai myydään, ei kuitenkaan pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa, ja suorittaa tarpeellinen tarkastus;
- 5) tarkastaa postilähetysten kirjesalaisuutta loukkaamatta tavaraa, sen valmistusta ja kirjanpitoaineistoa sekä tarkastaa henkilön mukana olevat rahavarat rikoslain 32 luvun 6 §:ssä tarkoitetun rahanpesun paljastamiseksi;
- 6) saada tarpeelliset tavaranhaltijaa, muuta asianosaista, tavaraa, kulkuneuvoa, matkustajaa ja kulkuneuvon henkilökuntaa koskevat asiakirjat ja tiedot;
- 7) antaa tavarankirjan purkausta, lastausta, luovutusta, kuljetusta ja varastointia koskevia määräyksiä;

8) asettaa tullivalvonnassa olevaan kulku-neuvoon, tavaraan, varastoon tai muuhun paikkaan tullisinetti, tullilukko tai muu tunnistamismerkki;

9) eristää, sulkea tai tyhjentää tavaroiden valmistus-, lastaus-, purkaus- tai muu tarkastuspaikka tai alue sekä kulkuneuvo, jos se on tarpeen yleisen turvallisuuden ylläpitämiseksi tai tullitoimenpiteen suorittamiseksi sekä kieltää tai rajoittaa liikkumista tällaisessa paikassa, alueella tai kulkuneuvossa;

10) estää lainsäädännön ja kansainvälisten sopimusvelvoitteiden mukaisesti tavarantoimituksen Suomen tullialueelta.

Tulli saa pidättää maasta vietävän tai maahan tuotavan tavarantoimituksen, jos siihen on perusteltua syytä rikoksen estämiseksi tai selvittämiseksi. Tavarantoimituksen pidättämisestä on viipymättä ilmoitettava takavarikosta päättävälle viranomaiselle.

14 a §

Tullimiehellä on oikeus rajatarkastuksen toimittamiseen rajavartiolaiton (578/2005) 28, 36 ja 38 §:ssä rajavartiomiehelle säädetyin toimivaltuuksin. Lisäksi Tullilla on rajanylityspaikalla suoritettavassa automaattisessa tunnistamisessa vastaava toimivalta käyttää valvonnassa kertyvää kuvaa ja ääntä, mitä siitä rajavartiolaiton 29 §:ssä rajavartiolaitoksen osalta säädetään.

18 §

Jokaisen on Tullin kehotuksesta määräajassa annettava sellaisia toisen tulliverotusta tai siitä johtuvaa valitusasiaa varten tarpeellisia toista koskevia tietoja, jotka selviävät hänen hallussaan olevista asiakirjoista, mikäli ne eivät koske asiaa, josta hänellä on lain mukaan oikeus kieltäytyä todistamasta. Toisen taloudellista asemaa koskevia tietoja ei kuitenkaan saa kieltäytyä antamasta.

Tulli voi velvoittaa sen, joka ei noudata 1 momentin tai koodeksin 14 artiklan nojalla asetettuja velvoitteita, täyttämään ne sakon uhalla.

19 §

Tullilla on oikeus saada virka-apua toiselta viranomaiselta Tullille kuuluvan tehtävän suorittamiseksi.

20 §

Tullilla on oikeus saada liikennepaikan omistajalta tai haltijalta käyttöönsä korvauksetta kalusteineen sellaiset tarpeelliset valvontatilat, joita liikenteen määrä ja muut olosuhteet edellyttävät tullitoimenpiteiden suorittamiseksi.

20 b §

Tullilla on oikeus rajanylityspaikoilla sekä matkustajaterminaaleissa, tavaraliikenteelle tarkoitetuilla satama-alueilla, tavaraliikenteelle tarkoitetuissa varastoissa ja muissa vastaavissa paikoissa ja tiloissa, joita Tulli saa valvoa, siitä ennalta ilmoitettuaan suorittaa teknistä valvontaa tullirikosten ennalta ehkäisemiseksi sekä tullirikoksesta epäillyn tunnistamiseksi.

20 d §

Tullimiehellä on oikeus kohdistaa vakituisen asumiseen käytetyn huoneen tai tilan ulkopuolella olevaan henkilöön taikka kulku-neuvoon tai tavaraan teknistä tarkkailua, jos sen avulla voidaan perustellusti olettaa saataavan tullirikoksen torjumiseksi tai paljastamiseksi tarvittavia tietoja. Määräyksen toimeenpäänteen antaa tehtävään määrätty tullirikostorjunnan esimiehenä toimiva tullimies sekä yli kolme vuorokautta kestävässä tekniseen kuunteluun Tullin rikostorjunnan päällikkö tai tehtävään määrätty pidättämiseen oikeutettu tullirikostorjunnan tullimies.

20 g §

Edellä 20 d §:ssä tarkoitettu teknisestä kuuntelusta sekä 20 f §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettu televalvonnasta toimenpiteen suorittaneen tullimiehen on laadittava viipymättä pöytäkirja. Tulli toimittaa vuosittain sisäasiainministeriölle kertomuksen tässä momentissa tarkoitettuna teknisen kuuntelun ja televalvonnan käytöstä. Sisäasiainministeriö antaa vuosittain eduskunnan oikeusasiamiehelle kertomuksen edellä sanottujen tiedonhankintasäännösten käytöstä.

20 h §

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna aineiston

liittämisestä Tullin henkilörekistereihin säädetään erikseen lailla. Jos teknisellä kuuntelulla saatu tieto koskee muuta tullirikosta kuin sitä, jonka estämiseksi tai keskeyttämiseksi kuuntelua suoritettiin, tiedon saa tallettaa henkilörekisteriin vain, jos se koskee sellaista tullirikosta, jonka estämiseksi tai keskeyttämiseksi kuuntelua voidaan suorittaa.

Tullin henkilörekisterit

21 §

Tullin henkilörekistereitä ovat valvontatietorekisteri, poliisiasiaan tietojärjestelmän teknisenä osana oleva tutkinta- ja virka-apujärjestelmä sekä sen arkistohakemisto, Tullin tutkinta- ja virka-apujärjestelmän arkisto sekä rekisterikilpien ja konttien kuvaus- ja tunnistusjärjestelmä, Euroopan unionin tullitietojärjestelmä sekä Tullin hallinnosta annetussa laissa (960/2012) tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi tämän lain 22 §:n nojalla perustetut rekisterit. Rekistereihin sovelletaan henkilö-tietolakia (523/1999), jollei tässä laissa toisin säädetä.

22 §

Tullin henkilörekisteri voidaan perustaa:

- 1) Tullin valtakunnalliseen käyttöön;
- 2) yhden tai useamman Tullin toimintayksikön käyttöön;
- 3) Tullin henkilöstöön kuuluvien muodostaman työryhmän käyttöön.

Sellaisten tullirikosten, joista saattaa seurata vankeutta, estämiseksi, paljastamiseksi ja selvittämiseksi tehtävää analyysia varten voidaan perustaa tilapäinen rekisteri 1 momentin 2 ja 3 kohdan mukaiseen käyttöön. Rekisterissä saadaan yhdistää, tallettaa ja muuten käsitellä tietoja 23, 23 a, 23 c ja 23 d §:ssä tarkoitetuista rekistereistä, Tullin yksittäisen tehtävän suorittamisen yhteydessä saatuja rikostiedustelu-, tarkkailu- ja havaintotietoja sekä tietoja sellaisista muista tietojärjestelmistä, tiedostoista ja rekistereistä, joista Tullilla on oikeus saada tietoja 28 §:n nojalla.

23 §

Valvontatietorekisteri on tullirikosten estämiseksi ja selvittämiseksi Tullin käyttöön tar-

koitettu pysyvä henkilörekisteri. Rekisteristä voivat saada tietoja teknisellä käyttöyhteydellä vain tullirikosten estämis- tai selvittämistehtävissä toimivat virkamiehet. Rekisteriin saa kerätä ja tallentaa tullirikosten estämiseksi ja selvittämiseksi tarpeellisia tietoja henkilöistä, joiden on syytä epäillä:

1) syyllistyvän tai syyllistyneen rikokseen, josta saattaa seurata vankeutta;

2) myötävaikuttavan tai myötävaikuttaneen rikokseen, josta saattaa seurata enemmän kuin kuusi kuukautta vankeutta.

23 a §

Poliisiasiaan tietojärjestelmän teknisenä osana oleva tutkinta- ja virka-apujärjestelmä on Tullin valtakunnalliseen käyttöön tarkoitettu pysyvä automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävä tietojärjestelmä, johon Tulli saa kerätä ja tallettaa Tullin vastuulle kuuluvien rikosten ennalta estämiseksi, selvittämiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi 2 momentissa tarkoitettuja tietoja.

Poliisiasiaan tietojärjestelmän teknisenä osana olevaan tutkinta- ja virka-apujärjestelmään saadaan tallettaa tutkinta- ja virka-aputehtävien suorittamiseksi ja kirjaamiseksi esitutkintalaissa (449/1987) tarkoitettussa esitutkinnassa, Tullin toimenpiteiden yhteydessä tai virka-aputehtävässä taikka pakkokeinolain soveltamisen yhteydessä saatuja tietoja seuraavasti:

1) rikoksesta epäillyistä henkilöistä sekä ilmoittajina, todistajina ja asianomistajina esiintyvistä tai muutoin ilmoitukseen liittyvistä henkilöistä;

2) rikosilmoitusten ja muiden ilmoitusten nimikkeistä, pakkokeinoista, Tullin toimenpiteistä sekä esitutkinnan vaiheista;

3) muista Tullin tehtävään, toimenpiteeseen ja tapahtumaan liittyvistä tarpeellisista kuvauksista, olosuhteista ja yksilöinneistä.

Poliisiasiaan tietojärjestelmän teknisenä osana oleva arkistohakemisto on Tullin valtakunnalliseen käyttöön tarkoitettu pysyvä automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävä tietojärjestelmä, johon Tulli saa kerätä ja tallettaa arkistosta hakua varten tutkinnan ja virka-avun tiedoista ilmoituksen ja tapauksen tunnistetiedot sekä selostusosan tiivistelmän. Tietoja saadaan käyttää Tullin

vastuulle kuuluvien rikosten ennalta estämiseksi, selvittämiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi.

23 b §

Tiedot tullitietojärjestelmään tallettaa Tulli, joka myös vastaa tullitietojärjestelmän moitteettomasta soveltamisesta Suomessa.

23 c §

Tutkinta- ja virka-apujärjestelmän arkistohakemisto on Tullin valtakunnalliseen käyttöön tarkoitettu pysyvä automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävä tietojärjestelmä, johon saa tallettaa arkistosta hakua varten tullirikosten ja muiden rikosten tiedoista ilmoituksen, tapauksen tunnistetiedot ja selostusosan tiivistelmän. Tietoja saadaan käyttää Tullin vastuulle kuuluvien rikosten ennalta estämiseksi, selvittämiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi.

23 d §

Rekisterikilpien ja konttien kuvaus- ja tunnistusjärjestelmä on rikosten ennalta estämiseksi, selvittämiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi tarkoitettu Tullin ja poliisin sekä rajavartiolaitoksen valtakunnalliseen käyttöön tarkoitettu pysyvä automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävä tietojärjestelmä, johon teknisessä valvonnassa rajanylityspaikoilla saatavat tiedot kulkuneuvoista ja konteista tallentuvat.

Rekisterikilpien ja konttien kuvaus- ja tunnistusjärjestelmään Tulli, poliisi ja rajavartiolaitos saavat 1 momentin mukaisesti tallettujen tietojen lisäksi kerätä ja tallentaa rikosten ennalta estämiseksi, selvittämiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi tarpeellisia tietoja kulkuneuvojen ja rekisteritunnisteiden sisältämistä tiedoista ja konttien tunnistetiedoista ja lisäksi henkilöistä, joiden on syytä epäillä:

1) syyllistyneen tai syyllistyvän rikokseen, josta saattaa seurata vankeutta;

2) myötävaikuttaneen tai myötävaikuttavan rikokseen, josta saattaa seurata enemmän kuin kuusi kuukautta vankeutta.

Tulli on rekisterikilpien ja konttien ku-

vaus- ja tunnistusjärjestelmän rekisterinpitäjä. Poliisi ja rajavartiolaitos vastaavat rekisteriin tallettamiensa tietojen virheettömyydestä sekä tallettamisen ja käytön laillisuudesta omien tehtäviensä hoidossa.

24 §

Tullin henkilörekistereihin talletettujen tai tallettuneiden henkilötietojen säilyttämisen tarpeellisuus on tarkistettava vähintään kerran vuodessa. Valvontatietorekisteristä tiedot on poistettava 10 vuoden kuluessa viimeisen tiedon merkitsemisestä. Poliisiasiaintietojärjestelmän teknisenä osana olevasta tutkinta- ja virka-apujärjestelmästä sekä sen arkistohakemistosta tiedot on poistettava siten kuin henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 5 luvun 22 §:ssä säädetään. Tullin tutkinta- ja virka-apujärjestelmän arkistosta tiedot poistetaan viimeistään 50 vuoden kuluttua tiedon rekisteriin merkitsemistä koskevan ilmoituksen kirjaamisesta. Rekisterikilpien ja konttien kuvaus- ja tunnistusjärjestelmästä tiedot on poistettava viimeistään 10 vuoden kuluttua tiedon merkitsemisestä rekisteriin. Edellä 23 d §:n 1 momentissa tarkoitettussa valvonnassa tallettuneet tiedot on kuitenkin poistettava viimeistään vuoden kuluttua tiedon tallettumisesta.

Virheelliseksi todettu tieto on merkittävä virheelliseksi ja tiedon saa säilyttää, jos se on tarpeen rekisteröidyn, muun asianosaisen tai Tullin henkilöstöön kuuluvan oikeuksien turvaamiseksi. Tällaista tietoa saa käyttää ainoastaan mainittuun tarkoitukseen. Virheelliseksi todettu tieto on poistettava heti, kun tiedon säilyttäminen ei enää ole tarpeen, viimeistään kuitenkin viiden vuoden kuluttua tiedon poistamiselle säädetyn määräajan päättymisestä.

25 §

Tulli saa antaa tietoja tulliviranomaisten toimenpiteistä epäiltäessä tavaroiden loukkaavan tiettyjä teollis- ja tekijänoikeuksia sekä tiettyjä teollis- ja tekijänoikeuksia loukkaavien tavaroiden suhteen toteutettavista toimenpiteistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1383/2003 tarkoitettulle oi-

keudenhaltijalle Tullin havaitsemista asetuk-
sessa tarkoitetuista todennäköisesti väärenne-
tyistä tai laittomasti valmistetuista tavaroista.

Lisäksi Tulli saa antaa liiketoimintaa kos-
kevia tietoja viranomaiselle tai julkista tehtä-
vää hoitavalle yhteisölle, jolla on säädetyn
tehtävänsä perusteella tarve saada tieto sa-
lassa pidettävästä asiasta. Tulli saa antaa mui-
takin tietoja, jos ne ovat yksittäistapauksessa
tarpeen hengelle tai terveydelle vaarallisen
tapahtuman, vapauteen kohdistuvan rikoksen
taikka huomattavan ympäristö- tai omaisuus-
vahingon välttämiseksi. Tietoja ei saa luovut-
taa edelleen eikä käyttää ilman Tullin lupaa
muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon ne
on luovutettu.

26 §

Tulli saa luovuttaa sen estämättä, mitä tie-
tojen salassapitamisesta säädetään, myös tek-
nisen käyttöyhteyden avulla henkilötietoja,
jotka ovat tarpeen:

28 a §

Poliisiasiaain tietojärjestelmän teknisenä
osana olevan tutkinta- ja virka-apujärjestel-
män ja sen arkistohakemiston tietojen käy-
töstä ja luovuttamisesta säädetään henkilötie-
tojen käsittelystä poliisitoimissa annetun lain
4 luvun 16, 19 ja 20 §:ssä. Ennen tietojen
luovuttamista teknisen käyttöyhteyden avulla
tietoja pyytävän on esitettävä selvitys tietojen
suojaamisesta henkilötietolain 32 §:n 1 mo-
mentissa tarkoitettulla tavalla. Tullin tietojen
luovuttamisesta ulkomaille päättää kuitenkin
Tulli.

27 §

Tulli saa luovuttaa ulkomaille Tullin hen-
kilörekistereihin talletettuja ja muita tietoja
seuraavasti:

28 §

Tullilla on sen estämättä, mitä tietojen sa-
lassapitamisesta säädetään, oikeus saada Tul-
lille kuuluvien tehtävien suorittamiseksi tar-
peellisia tietoja, myös teknisen käyttöyhtey-
den avulla, siten kuin rekisterinpitäjän kanssa
sovitaan:

Ennen tietojen luovuttamista teknisen
käyttöyhteyden avulla Tullin on esitettävä
selvitys tietojen suojaamisesta henkilötieto-
lain 32 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla.

Tullilla on lisäksi oikeus saada tullirikos-
ten estämistä ja tutkintaa varten teletoimintaa
harjoittavalta yhteisöltä yhteystiedot sellai-
sesta teleliittymästä, jota ei mainita julkisessa
luettelossa. Samaa tarkoitusta varten Tullilla
on oikeus saada postitoimintaa harjoittavalta
yhteisöltä jakeluosoitetietoja.

28 a §

Tileihin kirjattu tullien määrä annetaan tie-
doksi atk-perusteista, sähköistä tiedonsiirto-
menetelmää käyttäville Tullin asiakkaille
vastaussanomalla. Asiakkaan on katsottava
saaneen tullien määrästä tiedon, jollei muuta
näytetä, ajankohtana, jona vastaussanoma on
saapunut asiakkaan tietojärjestelmään.

Muulle kuin 1 momentissa tarkoitettulle
Tullin asiakkaalle tileihin kirjattu tullien
määrä annetaan tiedoksi tullauspäätöksellä.
Asiakkaan on katsottava saaneen tullien mää-
rää tiedon, jollei muuta näytetä, sinä päi-
vänä, jona tullauspäätös on annettu asiak-
kaalle, tai seitsemäntenä päivänä siitä päi-
västä, jona tullauspäätös on annettu postin
kuljetettavaksi. Päivänä, jona tullauspäätös
on annettu Tullin rekisteröidylle asiakkaalle
tai postin kuljetettavaksi, pidetään tullauspää-
töksen vahvistamispäivää seuraavaa arkipäi-
vää. Päivänä, jona tullauspäätös on annettu
käteisasiakkaalle, pidetään tullauspäätöksen
vahvistamispäivää.

29 §

Tulli on maksettava Tullin tilille kymme-
nen päivän kuluessa tullilaskun päiväyksestä,
jollei määräaikaa ole pidennetty taikka mak-
sunlykkäystä tai muuta maksujärjestelyä ole
myönnetty. Muu kuin Tullin rekisteröimä
asiakas (*käteis-asiakas*) voi maksaa tullilas-
kun myös tullitoimipaikkaan.

30 §

Tullin maksamisen viivästysseuraamuksiin
sekä tullin perimiseen ulosottoin ja peri-
misen turvaamiseen sovelletaan, jollei EU:n

lainsäädännössä toisin säädetä, mitä veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa (1556/1995), verojen ja maksujen täytäntönpainosta annetussa laissa (706/2007) perustevalitusta koskevia säännöksiä lukuun ottamatta sekä verojen ja maksujen perimisen turvaamisesta annetussa laissa (395/1973) säädetään.

30 a §

Tulli voi saatavan vanhentumisen estämiseksi tai tullin tulouttamisen varmistamiseksi kohdentaa maksusuorituksen yksittäistapauksessa toisin kuin 1 momentissa säädetään. Veronsaajien yhdenvertaisen kohtelun turvaamiseksi Tulli voi myös yksittäistapauksessa käyttää maksuvelvolliselta saadut varat muussa kuin 2 momentissa säädettyssä järjestyksessä.

32 §

Virhemaksua voidaan määrätä vähintään 10 ja enintään 2 500 euroa, jos:

1) 31 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettu viivästys tai muu virheellisyys koskee tullimenettelyä, jossa ei määrätä tullia tai jossa tullin määrä on vähäinen eikä tullinkorotusta ole määrätty, taikka jos on annettu puutteellinen tai virheellinen tieto tai asiakirja hakemusmenettelyssä tai tullietuuden saamiseksi;

2) viivästys tai muu virheellisyys koskee EU:n sisäkaupan tilastointia, tavaroiden tuontia EU:n tullialueelle, tavaroiden esittämistä Tullille, yleisilmoitusta ja Tullille esitettyjen tavaroiden purkamista sekä tavaroiden väliaikaista varastointia tai muuta koodeksissa tarkoitettua tulliselvitysmuotoa kuin tullimenettelyyn asettamista; tai

3) EU:n tullilainsäädännössä taikka tässä laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa tai näihin säännöksiin perustuvassa Tullin päätöksessä tai määräyksessä tarkoitettu muu kuin 1 ja 2 kohdassa ja 31 §:ssä mainittu velvollisuus on kokonaan tai osittain laiminlyöty.

33 §

Edellä 31 §:ssä tarkoitettu tullinkorotus tai 32 §:ssä tarkoitettu virhemaksu voidaan määrätä myös tullivelan tiedoksiannon jälkeen

kolmen vuoden kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin tullivelka on syntynyt tai, jos tavara on tulliton, jolloin Tulli on hyväksynyt tullilmoituksessa annetut tiedot.

Jos viivästys tai muu virheellisyys koskee EU:n sisäkaupan tilastointia, virhemaksu voidaan määrätä kolmen vuoden kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin tilastoilmoitus on annettu tai olisi pitänyt antaa.

34 §

Muu kuin yhteisötavara voidaan hävittää tai luovuttaa valtiolle tavaranhaltijan pyynnöstä edellyttäen, että se on ilmoitettu asianmukaisesti Tullille ja on ryhdytty koodeksin määräysten mukaisesti toimenpiteisiin tavaratulliselvitysmuodon osoittamiseksi. Tavara voidaan hävittää tai luovuttaa valtiolle myös sen jälkeen, kun se on luovutettu vapaaseen liikkeeseen, jos tuontitulleja palautetaan tai peruutetaan koodeksin 238 artiklan mukaisesti.

37 §

Tullin päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeudelta. Valtion puolesta valitusoikeus Tullin päätöksestä on Tullin tulliasiamiehellä.

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa Tullille.

38 §

Tullin on valituksen johdosta tutkittava, ovatko koodeksin 236 artiklassa tarkoitetut edellytykset tullin palauttamiselle tai peruuttamiselle taikka edellytykset muun asian oikaisemiselle tai korjaamiselle olemassa. Jos Tulli esitetyn pyynnön mukaisesti palauttaa tai peruuttaa tullia tai muutoin oikaisee tai korjaa päätöstään, valitus raukeaa.

Siltä osin kuin valituksessa esitetty pyyntö ei anna aihetta tullinpalautukseen tai tullinperuutukseen taikka muuhun valituksen kohteena olevan asian oikaisemiseen tai korjaamiseen, Tullin on annettava valituksesta lausunto ja toimitettava asian käsittelyssä syntyneet asiakirjat viipymättä Helsingin hallinto-oikeudelle.

40 §

Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle tai Helsingin hallinto-oikeudelle. Valtion puolesta valitusoikeus on Tullin tulliasiamiehellä.

43 §

Tullimiehellä on Tullin suorittamassa esitutkinnassa sama oikeus ryhtyä tutkintatoimenpiteisiin ja käyttää pakkokeinoja kuin poliisimiehellä poliisiviranomaisen toimittamassa esitutkinnassa. Pidättämiseen oikeutetuista tullimiehistä säädetään pakkokeinolain 1 luvun 6 §:n 3 kohdassa.

Tutkinnanjohtajana Tullin toimittamassa esitutkinnassa on pidättämiseen oikeutettu tullimies. Erityisestä syystä tullirikostorjunta-tehtävissä toimiva muu tullimies saa saamansa määräyksen perusteella johtaa tutkintaa rajoitetuin toimivaltuuksin. Tällaisella tullimiehellä on sama oikeus kuin pidättämiseen oikeutetulla virkamiehellä päättää takavarikosta ja etsinnästä.

43 a §

Tullin säilyttämien pidätettyjen ja kiinni otettujen henkilöiden kohteluun sovelletaan, mitä poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetussa laissa (841/2006) säädetään.

Mitä 1 momentissa tarkoitettussa laissa säädetään poliisista, koskee Tullin säilyttämän henkilön osalta Tullia. Mitä mainitussa laissa säädetään poliisimiehestä tai vartijasta, koskee tullimiestä. Mitä samassa laissa säädetään säilytystilan esimiehestä tai hänen määräämistään pidättämiseen oikeutetusta virkamiehestä, koskee Tullin säilytystilan esimestä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua lain:

- 1) 2 luvun 1 §:ssä säädetystä poiketen Tullin hallinnoiman säilytystilan hyväksyy Tulli;
- 2) 8 luvun 3 §:ssä säädetystä poiketen Tulli vahvistaa hallinnoimansa säilytystilan järjestyssäännön sekä päättää tilojen valvonnan ja lukittuna pitämisestä;
- 3) 17 luvun 3 §:n 1 momentissa säädetystä

poiketen oikaisuvaatimuksen ratkaisee Tullin vastuuyksikön päällikkö;

4) 18 luvun 1 §:ssä säädetystä poiketen säilytystilan esimieheksi on määrättävä pidättämiseen oikeutettu tullimies.

46 §

Jos Tullin tutkittavana olevasta rikoksesta voidaan määrätä seuraamukseksi rikesakko, 1 momentissa tarkoitettulla tullimiehellä on oikeus määrätä rikesakko siten kuin rikesakko-menettelystä annetussa laissa (66/1983) säädetään. Tullin käsiteltävänä olevassa rikesakkoasiassa Tullin rikostorjunnan päällikön tehtäviin sovelletaan, mitä sanotussa laissa säädetään poliisipiirin päällikön tehtävistä rikesakkoasiassa. Tullin rikostorjunnan päällikölle rikesakkoasiassa kuuluvia tehtäviä voidaan Tullin rikostorjunnan ohjesäännön määräyksellä siirtää muulle Tullin pidättämiseen oikeutetulle virkamiehelle.

47 §

Tullin suorittamassa haastamisessa ja muun tiedoksiannon toimittamisessa noudatetaan, mitä haastemieslaissa (505/1986) ja haastemiesasetuksessa (506/1986) säädetään.

47 a §

Mitä poliisilain 44 §:ssä säädetään poliisin henkilöstöön kuuluvan vaitiolo-oikeudesta, sovelletaan vastaavasti myös Tullin henkilöstöön kuuluvaan.

49 §

Takavarikoitu tavara saadaan, jollei muussa laissa toisin säädetä, ennen kuin se on tuomittu menetetyksi:

- 1) luovuttaa omistajalle Tullin harkitsemaa vakuutta vastaan;
- 2) myydä huutokaupalla, jos omistaja siihen suostuu tai jos tavaran säilyttäminen on hankalaa;
- 3) käyttää Tullin määräämään tarkoitukseen, jos tavaran tuonti tai vienti on kielletty ja sen säilyttäminen on hankalaa.

50 §

Tulli panee täytäntöön tullirikosasiassa menetetyksi tuomittua omaisuutta koskevan päätöksen.

52 a §

Tulliasiamiestä kuullaan ja päätös annetaan hänelle tiedoksi siten, että tulliasiamiehelle varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin.

53 a §

Tullin suoritteista valtion maksuperustelain (150/1992) nojalla määrättyjen maksujen

sekä muiden Tullin kantamien julkisoikeudellisten maksujen kantamiseen, suorittamiseen, muutoksenhakuun ja viivästysseurauksiin sovelletaan, mitä tullista säädetään tai määrätään. Niihin ei kuitenkaan sovelleta 53 §:ssä tarkoitettua pienintä kirjattavaa tullin määrää.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2013.

Lain 3 §:n 1 momentti, 20 d §:n 1 momentti, 20 g §:n 3 momentti, 43 §:n 2 momentti ja 47 a § ovat voimassa 31 päivään joulukuuta 2013.

Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2012

Tasavallan Presidentti
SAULI NIINISTÖ

Valtiovarainministeri *Jutta Urpilainen*